

Ωρα της κρίσης για τα πτυχία των κολεγίων!

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΝΑΝΟΥΡΗ

Ημερομηνία σταθμό για την τριτοβάθμια εκπαίδευση στη χώρα μας αποτελεί η Δευτέρα 22 Οκτωβρίου, καθώς οι ελληνικές αρχές καλούνται να εφαρμόσουν την κοινοτική οδηγία 36 του 2005, αναγνωρίζοντας επαγγελματικά δικαιώματα στους αποφοίτους των ιδιωτικών κολεγίων που συνεργάζονται με πανεπιστήμια της Ε.Ε.

*Σε 20 μέρες, λοιπόν, οι τίτλοι σπουδών των ελληνικών πανεπιστημίων εξομοιώνονται με τα «φρανσάιζινγκ» πτυχία των κολεγίων.

Απομένει, ασφαλώς, να γίνει σχετική νομοθετική ρύθμιση, αφού οι ισχύουσες διατάξεις ούτε ακαδημαϊκή ισοτιμία ούτε επαγγελματικά δικαιώματα εξασφαλίζουν στους περίπου 25.000 κατόχους πτυχίων των Κέντρων Ελευθέρων Σπουδών (ΚΕΣ). Νομοθετική ρύθμιση που σύμφωνα με δηλώσεις της Μαριέττας Γιαννάκου παρέμενε στο συρτάρι της, για να βγει στο φως την επαύριο των εκλογών.

«Το θέμα μελετάται»

Ο νέος υπουργός Παιδείας, Ευρ. Στυλιανίδης έχει στα χέρια του μια βόμβα μεγάλων που απειλεί τις δομές της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. «Ενημερώνεται διαρκώς. Εξειδικευμένα θέματα όπως αυτό με τα πτυχία των κολεγίων μελετώνται και θα αντιμετωπιστούν το ταχύτερο δυνατόν», ισχυρίζονται συνεργάτες του.

*«Περιμένουμε από τον υπουργό να παρουσιάσει εντός των επομένων ημερών σχέδιο προεδρικού διατάγματος που να ενσωματώνει στο ελληνικό δίκαιο την ευρωπαϊκή οδηγία που ούτως ή άλλως τίθεται σε ισχύ υποχρεωτικά», τονίζει από την πλευρά του ο πρόεδρος του Συνδέσμου Ελληνικών Κολεγίων, Κ. Καρκανιάς.

*«Η ανεξέλεγκτη διόγκωση των "κολεγίων" με την ανέντιμη δικαιοχρησία ονομάτων γνωστών πανεπιστημίων του εξωτερικού υποθηκεύει το μέλλον της κοινωνίας μας», υπογραμμίζει ο Χρ. Μασσαλάς, πρόεδρος του Συμβουλίου Ανώτατης Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης του ΕΣΥΠ. «Πρέπει να γίνει ένα νομοθετικό πλαίσιο με βάση το οποίο ο έλεγχος των ΚΕΣ να περάσει στο υπουργείο Παιδείας ώστε να εξασφαλίζεται το ελάχιστο της ποιότητας. Κι όσα αποτυγχάνουν στην ποιοτική αξιολόγηση να κλείνουν».

*Οι πανεπιστημιακοί δάσκαλοι προειδοποιούν για τους κινδύνους, καθώς δεν ξεχνούν την περίφημη τροπολογία στο Ευρωκοινοβούλιο υπέρ της αναγνώρισης των πτυχίων των ΚΕΣ που είχε υποβληθεί το 2003 από τον τότε ευρωβουλευτή της Ν.Δ. και σημερινό υπουργό, Κ. Χατζηδάκη. «Εμείς θα διεκδικήσουμε ό,τι προβλέπεται από το άρθρο 16 του συντάγματος για το δημόσιο χαρακτήρα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, που δώσαμε αγώνες για να μην καταργηθεί», σημειώνει ο πρόεδρος της ΠΟΣΔΕΠ, Λ. Ανέκης.

*Η όλη υπόθεση «σέρνεται» 18 ολόκληρα χρόνια. Για πρώτη φορά το 1989 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε την οδηγία 48 που επέβαλε σε όλα τα κράτη-μέλη της Ε.Ε. ό,τι περίπου και η τωρινή οδηγία. Εκτοτε οι ελληνικές κυβερνήσεις κωλυσιεργούν. Από τη μία πλευρά ανοίγουν διάπλατα την πόρτα στα ΚΕΣ, παρέχοντάς τους άδεια λειτουργίας από το υπουργείο Ανάπτυξης και από την άλλη τους κλείνουν το παράθυρο, καθώς το υπουργείο Παιδείας δεν αναγνωρίζει τα πτυχία που χορηγούν.

*Σήμερα λειτουργούν στην Ελλάδα γύρω στα 25 κολέγια που συνεργάζονται με ξένα πανεπιστήμια. Από αυτά τα 15 παρέχουν πτυχία ευρωπαϊκών ΑΕΙ και οι απόφοιτοί τους υπάγονται στη σχετική οδηγία και περίπου 10 αμερικανικών, με τους αποφοίτους τους να μην επωφελούνται από τις επιταγές της Ε.Ε.

*Τη μερίδα του λέοντος έχουν τα βρετανικά ιδρύματα (14), ενώ λειτουργεί μόνον ένα γαλλικό. Κάθε χρόνο εγγράφονται στα ΚΕΣ περί τους 5.000 σπουδαστές.

Δίδακτρα 7.000 ευρώ

Από αυτούς οι 3.000 προτιμούν τα ευρωπαϊκά κολέγια, από τα οποία αποφοιτούν ετησίως περί τους 2.500. Πέρυσι η αύξηση των εγγραφών στα κολέγια εκτοξεύτηκε στο 15%, ενώ φέτος υπολογίζεται περί το 10% μέχρι στιγμής.

Τα προπτυχιακά προγράμματα κοστίζουν από 5.000 έως 7.000 ευρώ ετησίως και τα μεταπτυχιακά 10.000 έως 12.000 ευρώ. Ο συνολικός ετήσιος τζίρος των κολεγίων απογειώνεται πάνω από τα 200 εκατ. ευρώ με σημαντικές αυξητικές τάσεις.

Αιτία η χαμηλή στάθμη των ΤΕΙ, η δυσκολία επαγγελματικής αποκατάστασης, αλλά και η επικείμενη αναγνώριση των πτυχίων που θα κάνει χιλιάδες παιδιά να προτιμήσουν τις αίθουσες των κολεγίων από τη φοιτητική μετανάστευση ή από σπουδές που κατά βάθος δεν επιθυμούν.

*Η ζήτηση σπουδών στα ΚΕΣ επικεντρώνεται κυρίως στην οικονομία, τη διοίκηση επιχειρήσεων και την πληροφορική, ενώ λιγότεροι σπουδαστές επιλέγουν τις ξενοδοχειακές και ναυτιλιακές σπουδές και την ψυχολογία.

Η ετήσια διαφημιστική δαπάνη των κολεγίων αγγίζει τα 10 εκατ. ευρώ.

Ελεγχοι από βρετανικούς οργανισμούς

Της ΑΓΓΕΛΙΚΗΣ ΜΠΟΥΜΠΟΥΚΑ

Τα τελευταία έξι χρόνια, που ο Σύνδεσμος Ελληνικών Κολεγίων έχει εντείνει τις προσπάθειες να επιτύχει αναγνώριση των πτυχίων των σπουδαστών του, έχει περισσότερους θεσμικούς συνομιλητές στη Βρετανία παρά στην Ελλάδα.

*Αυτό που το ελληνικό υπουργείο Παιδείας επισήμως αγνοεί, δηλαδή η λίστα των τίτλων σπουδών που παρέχονται με τη μέθοδο της δικαιόχρησης από τα ελληνικά κολέγια, είναι ήδη καταρτισμένη και δημοσιοποιημένη από το Βρετανικό Συμβούλιο στην Ελλάδα. Ως επίσημος φορέας για την προώθηση των βρετανικών πανεπιστημίων, το Συμβούλιο δεν συμμετέχει στις διαπραγματεύσεις για την αναγνώριση των πτυχίων, αλλά παρακολουθεί τις εξελίξεις και συγκεντρώνει πληροφορίες για το είδος των συμβάσεων που υπογράφονται μεταξύ πανεπιστημίων και κολεγίων.

*Οι ιδιοκτήτες των κολεγίων συνεργάζονται επίσης με τους βρετανικούς φορείς ελέγχου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, το Quality Assurance Agency (για τη διασφάλιση της ποιότητας της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης), το British Accreditation Council (φορέα πιστοποίησης, που ασκεί ελέγχους στις εγκαταστάσεις και τις παρεχόμενες υπηρεσίες των κολεγίων), το NARIC (το βρετανικό ΔΟΑΤΑΠ, που εξετάζει ζητήματα επαγγελματικής αναγνώρισης των πτυχίων) κ.λπ.

*Ο δρόμος της συνεργασίας μαζί τους δεν ήταν πάντα στρωμένος με ρόδα, αφού σε αρκετές περιπτώσεις - ειδικά κατά το παρελθόν - διαπιστώθηκε ότι τα κολέγια έμοιαζαν περισσότερο με εμπορικές επιχειρήσεις παρά με παραρτήματα ακαδημαϊκών ιδρυμάτων. Εκτοτε, τα 16 κολέγια-μέλη του συνδέσμου υποχρεώθηκαν να γίνουν μέλη των βρετανικών φορέων ελέγχου, ώστε να ανέβει συνολικά η αξιοπιστία του κλάδου τους.

*Ορισμένα κολέγια απέκτησαν επίσης «στόχους» εκτός συνόρων (π.χ. παραρτήματα στα Βαλκάνια), οπότε συνομιλούν πλέον και με τα υπουργεία Εξωτερικών και Ανάπτυξης. Ζητούν, για παράδειγμα, ευνοϊκότερες ρυθμίσεις στην έκδοση φοιτητικής βίζας για τους αλλοδαπούς σπουδαστές τους -ανεπιτυχώς ακόμα.

*Την ίδια στιγμή, όμως, η ουσιαστική συζήτηση, που αφορά το πλαίσιο ελέγχου και τους όρους λειτουργίας τους, παραμένει στην κατάψυξη. Όλα αυτά, βέβαια, μέχρι τη στιγμή που η αναμενόμενη απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου θα βγάλει τον καταψύκτη από την πρίζα και θα γίνει η αναγκαστική απόψυξη.

Είκοσι ΤΕΙ κινδυνεύουν

Του ΣΠΥΡΟΥ ΦΡΕΜΕΝΤΙΤΗ

Σε μαρασμό θα οδηγηθούν πάνω από 20 περιφερειακά ΤΕΙ της χώρας με την αναγνώριση των πτυχίων στα Κέντρα Ελευθέρων Σπουδών που εκπροσωπούν ξένα πανεπιστήμια. Οι λόγοι προφανείς:

*Από τη μια 32 ειδικότητες των τεχνολογικών ιδρυμάτων παραμένουν χωρίς επαγγελματικά δικαιώματα, από την άλλη το κόστος για έναν φοιτητή σε ένα απομακρυσμένο ΤΕΙ είναι δυσανάλογο μεγάλο σε σύγκριση με τη φοίτηση σε παράρτημα ξένου πανεπιστημίου.

Η εκτίμηση ανήκει σε καθηγητές των ΤΕΙ που διαμαρτύρονται ότι η κυβέρνηση ξέχασε τους φοιτητές της δημόσιας εκπαίδευσης και ενδιαφέρεται κατά προτεραιότητα για αυτούς της ιδιωτικής.

*Είναι σχεδόν γεγονός ότι το μέτρο της αναγνώρισης των επαγγελματικών δικαιωμάτων στα Κέντρα Ελευθέρων Σπουδών θα αναβαθμίσει περίπου 25.000 φοιτητές και απόφοιτους αυτών των σχολών και θα τους αναγνωρίσει επαγγελματικά δικαιώματα ως πτυχιούχων ΑΕΙ. Θα μπορούν να συμμετέχουν ακόμη και σε διαγωνισμούς του ΑΣΕΠ.

Από την άλλη 200.000 φοιτητές των ΤΕΙ ψάχνονται ακόμη να βρουν πού θα εργαστούν.

*«Άμεσα η κυβέρνηση πρέπει να αναγνωρίσει τα επαγγελματικά δικαιώματα σε δεκάδες ΤΕΙ, διότι φοβάμαι ότι κανένας νέος φοιτητής απ' όσους την επόμενη χρονιά περάσουν εκεί δεν θα διακινδυνεύσει το μέλλον σε μια σχολή χωρίς προοπτική. Θα προτιμήσει να γραφτεί σε μια ιδιωτική σχολή αναγνωρισμένη ως πανεπιστήμιο», δήλωσε στην «Κ.Ε.» ο Γ. Τσάκνης, πρόεδρος των καθηγητών στα ΤΕΙ όλης της χώρας.

«Τουλάχιστον 20 περιφερειακά τμήματα των ΤΕΙ ίσως είναι παρελθόν την επόμενη χρονιά ελλείψει φοιτητών»!

Επιχείρηση ιδιωτικό πανεπιστήμιο

Του ΣΠΥΡΟΥ ΦΡΕΜΕΝΤΙΤΗ

Όσο ένα διαμέρισμα τεσσάρι... τόσο περίπου κοστίζει η δημιουργία ενός «ιδιωτικού πανεπιστημίου» στην Ελλάδα. Τριακόσιες πενήντα έως τετρακόσιες χιλιάδες ευρώ «στην τσέπη» θεωρούνται αρκετά χρήματα για την αρχική επένδυση, σύμφωνα με τους επιχειρηματίες που ήδη δραστηριοποιούνται στο χώρο.

Ο επενδυτής δεν πρέπει ν' ανησυχεί καθόλου ότι οι ελληνικοί νόμοι θα τον ταλαιπωρήσουν. Κάθε άλλο! Αρκεί μια έναρξη επιτηδεύματος στην εφορία ως «Κέντρο Ελευθέρων Σπουδών» και έχει ήδη πάρει το «πράσινο φως» λειτουργίας...

Δεν υπάρχει κανένα αρμόδιος δημόσιος φορέας που από το 1989, οπότε ξεκίνησε η λειτουργία αυτών των σχολών, να έχει ζητήσει ποτέ να μάθει πόσα τετραγωνικά μέτρα είναι ο χώρος στον οποίο λειτουργεί μια σχολή, τις προδιαγραφές ή το επίπεδο σπουδών που προσφέρει!

Το μόνο που υφίσταται είναι ο νόμος 1966/91, με τον οποίο ασκείται έλεγχος για τυχόν παραπλανητική διαφήμιση. Αν, δηλαδή, οι σχολές αυτές παρουσιάζονται ως... πανεπιστήμια. Εκεί αρχίζει και τελειώνει ο έλεγχος.

Τι χρειάζεται, όμως, για να συμπληρωθεί το παζλ ενός επιχειρηματικού σχεδίου με τίτλο «Ιδιωτικό Πανεπιστήμιο»;

1 Στην πρώτη φάση, οι επίδοξοι επιχειρηματίες έρχονται σε επαφή με το ξένο πανεπιστήμιο για το οποίο ενδιαφέρονται να «στήσουν» παράρτημα στην Ελλάδα. Μαζί τους θα συζητήσουν για τις προδιαγραφές που απαιτούνται, αλλά και για τα χρήματα -τα «δικαιώματα»- που θα εισπράττει το πανεπιστήμιο.

Ετησίως υπολογίζονται σε 700 ευρώ για τον κάθε φοιτητή. Περίπου το 10% των διδασκόντων.

2 Η δεύτερη φάση περιλαμβάνει την υπογραφή συμβολαίου για έναν τουλάχιστον χρόνο. Αυτή η συμφωνία προϋποθέτει ως πρώτο βήμα την έναρξη επιτηδεύματος προκειμένου η επιχείρηση να αποκτήσει φορολογικό μητρώο.

Το ξένο πανεπιστήμιο θα ζητήσει από τους επενδυτές να διαθέτουν ως κτιριακή υποδομή χώρο περίπου 500 τ.μ. Επίσης, για να είναι βιώσιμο το παράρτημα, θα τους προταθεί να υλοποιήσουν τουλάχιστον τέσσερα προγράμματα σπουδών. Να χορηγούν, δηλαδή, τέσσερα πτυχία σε αντίστοιχες ειδικότητες. Ζητείται επίσης η δημιουργία βιβλιοθήκης, εργαστηρίου, αλλά και η πρόσληψη καθηγητών με συγκεκριμένα προσόντα: Μάστερ και σπουδές στην Αγγλία για το προπτυχιακό επίπεδο, ενώ, αν πρόκειται για προγράμματα σπουδών που οδηγούν σε μεταπτυχιακά, τότε τουλάχιστον το 30% των καθηγητών πρέπει να διαθέτει διδακτορικό.

Επιθεωρητές από το εξωτερικό

«Από την πρώτη διερευνητική επαφή με το ξένο πανεπιστήμιο μέχρι την έναρξη λειτουργίας του κολεγίου στην Ελλάδα περνάει περίπου ένας χρόνος χωρίς κανείς να έχει έσοδα», μας είπε ο Κ. Καρκανιάς, πρόεδρος του Συνδέσμου Ελληνικών Κολεγίων. «Δημιουργείς την υλικοτεχνική υποδομή και στη συνέχεια σε επιθεωρεί κλιμάκιο του πανεπιστημίου για την έγκριση. Καμία ελληνική υπηρεσία δεν ασχολείται...».

Η επιτροπή του ξένου πανεπιστημίου, αφού εξετάσει το φάκελο της επιχείρησης και τους χώρους που έχουν διαμορφωθεί, δίνει το «πράσινο φως» για να αναρτηθεί η «ταμπέλα συνεργασίας».

3 Η τρίτη και τελευταία φάση περιλαμβάνει περιοδικούς ελέγχους κατά τη διάρκεια της χρονιάς από επιτροπές του ξένου πανεπιστημίου για να διαπιστώσουν κατά πόσο ακολουθείται το πρόγραμμα διδασκαλίας που έχει συμφωνηθεί.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τους ελεγκτές παρουσιάζει ο τρόπος διενέργειας των εξετάσεων. Εκεί όπου ουσιαστικά έχει αναπτυχθεί έντονη συζήτηση ότι πολλά «παραρτήματα» «μοιράζουν» αφειδώς πτυχία.

«Τα θέματα των εξετάσεων καθορίζονται αποκλειστικά από τα ξένα πανεπιστήμια. Η πρώτη βαθμολόγηση γίνεται από τους έλληνες καθηγητές, αλλά η δεύτερη βαθμολόγηση γίνεται από καθηγητές του ξένου πανεπιστημίου. Ο δεύτερος βαθμός τελικά θα μετρήσει», υποστηρίζει ο Κ. Καρκανιάς. Μας έδειξε και μια λίστα με περίπου 60 ονόματα πρωτοετών φοιτητών που φοιτούσαν σε συγκεκριμένο κολέγιο:

«Αυτοί έδωσαν εξετάσεις τον Ιούνιο. Από τους 60 φοιτητές, οι 15 πέρασαν, οι 10 κόπηκαν και μένουν στην ίδια χρονιά και οι υπόλοιποι θα πάνε σε νέα εξεταστική περίοδο. Αν μοιράζαμε πτυχία, δεν θα ήταν όλοι επιτυχόντες;»